

Bilaga 3. Totalkostnader för e-arkiv

Enligt förstudiens uppskattningar kommer totalkostnaden för fyra år med R7e-arkiv inklusive leveransprojekt (VAS och Obstetrix) och bemanning landa på ca 21,5 miljoner.

	År 1	År 2	År 3	År 4	Total
Årlig förvaltning m.m. (R7)	1 689 986	1 737 305	1 785 950	1 835 956	7 049 197
Anslutning R7 (engångskostnad)	400 000	0	0	0	400 000
Leveransprojekt	3 000 000	3 000 000	3 000 000	1 000 000	10 000 000
Bemanning	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Summa	6 089 986	5 737 305	5 785 950	3 835 956	21 449 197

Det finns dock flera faktorer som kan påverka denna grova uppskattning av kostnaderna.

1. Regionen kan välja att påverka kostnaderna genom att avstå från att driva leveransprojekt

Frågan handlar här inte om regionen helt och hållet kan avstå från att leverera t.ex. VAS till ett e-arkiv. Kraven i arkivlagstiftningen ger nämligen att elektronisk information som ska bevaras förr eller senare ska levereras till ett e-arkiv. Det regionen här kan påverka är att bedöma om när informationen i t.ex. VAS ska föras över till ett e-arkiv. Detta är dock av betydelse för hur vi ska se på kostnaderna för leveransprojekt under en period på fyra år. Om regionen t.ex. bestämmer sig för att inte bedriva några leveransprojekt under de första två åren med ett e-arkiv, blir totalkostnaden för e-arkivet betydligt lägre.

Att avstå från att leverera avställda system till e-arkivet är dock förknippat med risker. Dessa hör samman med att såväl som programvara som teknik med tiden blir daterad och att organisationen inom loppet av ett par år tappar kunskap om hur de avställda systemen faktiskt fungerade. Att vänta allt för länge med att föra över informationen från ett avställt system till ett e-arkiv innebär ofta att själva leveransprojekten blir betydligt dyrare och även att det finns stora risker för att information som ska bevaras blir förstörd eller hanteras på annat sätt som är oförenligt med lagstiftningen. Att vänta med att leverera ett avställt system till ett e-arkiv är även förknippat med kostnader, t.ex. betalar vi idag ca 600 000 kr per år för att ha VAS i läsläge, och en hel del merarbete.¹

2. Regionen kan välja att påverka kostnaderna genom att undvika att bemanna för e-arkivet

Bemanning för e-arkivet diskuteras under 4.2.2 i förstudierapporten. Regionen kan påverka totalkostnaden för e-arkivet genom att göra bedömningen att bemanningen för e-arkivet får lösas på annat sätt. Exempelvis kan regionen försöka fördela ut arbetsuppgifter som hör till

¹ Beslutsunderlag Migrering och nedstängning av journalsystem VAS RJH

e-arkivet på redan befintliga tjänster inom regionen eller genom att köpa in kompetens avseende förvaltning och leveransprojekt via konsulter. Eftersom e-arkivering är ett långsiktigt åtagande finns det dock risker förknippade med att inte bygga upp en kunskap om detta inom den egna organisationen. Om t.ex. varje leveransprojekt innebär att regionen börjar om på nytt i fråga om hur processen går till för att leverera till e-arkivet, så kan det bli tämligen dyrt på sikt. Att anlita konsulter för e-arkiveringen är inte heller någon billig lösning.

3. De faktiska kostnaderna för leveransprojekt är svåra att uppskatta

Det är svårt att säga något om leveransprojekten till e-arkiv annat än att de brukar kosta en hel del pengar och att en stor del av dessa kostnader hör samman med de konsulter som anlitas för export och mappningsarbete. Kostnaden för att e-arkivera ett system kan variera mycket beroende på systemets komplexitet och enligt R7 kan kostnaderna för ett leveransprojekt vara allt från 100 000 kr till 10 000 000 kr.² I fråga om de system som Region Jämtland Härjedalen kommer att ha behov av att e-arkivera under de närmaste åren, VAS och Obstetrix, har vi dock fått en bild från Tieto av vad kostnaden skulle bli för att exportera information ur VAS, omvandla den till PDF och föra över den till Kibi. Kostnaden för detta uppskattades till ca 7 miljoner kr.³ Denna uppskattning får dock tas med en nypa salt. Dels eftersom den föreslagna lösningen är onödigt komplex och inte är i linje med praxis och regelverk kring e-arkivering, dels eftersom Tieto inte är några experter på e-arkiv. En upphandling i enlighet med SKR:s ramavtal för e-arkiveringstjänster eller ett avrop utifrån R7:s avtal för export av arkivinformaton skulle troligtvis innebära att Region Jämtland Härjedalen fick ett erbjudande som var något längre i fråga om kostnader. Eftersom VAS dock är ett komplext vårdssystem kan vi ändå räkna med att det kommer att kosta en hel del att arkivera det. Förstudien har därför utgått från att det kommer att kosta ca. sex miljoner kr att leverera VAS till ett e-arkiv och att det kommer att ta två år (År 1 och År 2) att göra detta. Den verkliga kostnaden kan dock bli såväl något högre som lägre. För att e-arkivera Obstetrix har förstudien räknat med att kostnaden kommer att bli något lägre än VAS eftersom det här finns möjligheter för regionen att samverka med andra regioner i fråga om att upphandla konsulter för export, mappning och inleverans till e-arkiv och för att Obstetrix är ett system som är känt bland de olika IT-konsulterna och som flera regioner redan har fört över till e-arkiv. Förstudien uppskattar med anledningen av detta totalkostnaden för att leverera VAS och Obstetrix till e-arkiv till tio miljoner kr fördelat på en period på fyra år. Den verkliga kostnaden kan dock bli såväl något högre som lägre.

4. E-arkivering av avställda system innebär även besparingar

Det kan vara värt att påpeka att en leverans av ett avställt IT-system till ett e-arkiv samtidigt innebär att förvaltningskostnaderna för detta system från IT försvinner. Skulle förvaltningskostnaden för VAS inklusive frågor som har med teknisk skuld att göra försvinna från IT, så innebär det regionen gör en besparing på ca 600 000 kr per år.⁴ Om vi räknar med att regionen levererar VAS till e-arkivet under År 1 och År 2, så innebär det att

² Nordin, *Utredning om arkiv, Region Blekinge 2019*, s. 35.

³ *Beslutsunderlag Migrering och nedstängning av journalsystem VAS RJH*

⁴ *Beslutsunderlag Migrering och nedstängning av journalsystem VAS RJH*

det blir en besparing på 1,2 miljoner kr under År 3 och År 4. Totalkostnaden för e-arkivet för en period på fyra år skulle i sådana fall landa på ca 20 miljoner kr.

Sammanfattande kommentarer

Det går sammanfattningsvis att konstatera att det inte är billigt att ha ett e-arkiv. Region Jämtland Härjedalen har dock inte särskilt många alternativ till att införa ett e-arkiv om regionen vill ha en digital förvaltning och samtidigt avser att följa lagstiftningen. Om Region Jämtland Härjedalen inte gör något alls, riskerar regionen att förstöra information på ett sätt som inte är tillåtet enligt TF, PDL och EU:s dataskyddsförordning. Att Region Jämtland Härjedalen hanterar sin information i enlighet med bestämmelserna i lagen är inte av trivial betydelse utan det är ett problem för såväl hälso- och sjukvården som den enskilde om Region Jämtland Härjedalen inte kan få fram viss information som behövs för vård och behandling, försäkringsärenden m.m. endast för att Region Jämtland Härjedalen bytte journalsystem för ett par år sedan.

Förstudien har funderat på om vi på något sätt har räknat fel när vi har gjort vår uppskattning av totalkostnader, men vi tror ändå att vi har landat relativt rätt. Det är svårt att jämföra olika kostnadsberäkningar i fråga om e-arkiv med varandra, vilket förstudien belyser under "Problem med att uppskatta kostnader för e-arkiv" i *Bilaga 1 Kostnadsjämförelse R7 och egen lösning*, men om vi jämför våra beräkningar med att t.ex. Region Västernorrland budgeterade 15 miljoner kr för de första tre åren som deras e-arkiv var i drift och att Nacka kommun räknade med att e-arkivet skulle kosta fyra miljoner kr per år under första sex åren, så är inte våra beräkningar orimliga.

Förstudien ser dock möjligheter för regionen att på sikt kunna minska kostnaderna för ett e-arkiv. Eftersom en stor del av kostnaderna för e-arkivet handlar om exporter ur avställda verksamhetssystem och mappning av denna information till olika specifikationer för inleverans, tror förstudien att en del av dessa kostnader kan minska om vi på ett tydligt sätt redan i upphandlingsfasen av ett system ställer krav på att det ska kunna gå att exportera information från det till ett e-arkiv. Detta givet att systemet innehåller information som ska bevaras. Eftersom det i stor utsträckning är konsulter för leveransprojekt som kostar pengar ser förstudien här även en möjlighet att på sikt kunna minska dessa kostnader genom att vi bygger upp kompetens inom den egna organisationen i fråga om hur exporter ur avställda system ska gå till och om hur informationen i systemen ska mappas. Av de regioner som vi samtalat med hanterade Region Skåne en stor del av detta arbete utan att blanda in konsulter. De hade därmed en betydligt lägre kostnad för e-arkivet, om förstudien har förstått det hela rätt, än andra regioner.